

Toetsingsadvies
over de aanvulling op het milieueffectrapport
Locatiekeuze grootschalige
oppervlaktewaterwinning Overijssel

4 mei 1998

749-125

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van de
provincie Overijssel
postbus 10078
8000 GB ZWOLLE

uw kenmerk
MWA 97/2462

uw brief
3 februari 1998

ons kenmerk
U243-98\Vh\mw\749-126

onderwerp
Toetsingsadvies over de aanvulling op
het milieueffectrapport Locatiekeuze
grootschalige oppervlaktewaterwinning
Overijssel

doorkiesnummer
(030) 234 76 36

Utrecht,
4 mei 1998

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over de aanvulling op het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de locatiekeuze voor grootschalige oppervlaktewaterwinning in de provincie Overijssel.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd het (ontwerp-)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

drs. L. van Rijn-Vellekoop
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Locatiekeuze grootschalige
oppervlaktewaterwinning Overijssel

Toetsingsadvies over de aanvulling op het milieueffectrapport
Locatiekeuze grootschalige
oppervlaktewaterwinning Overijssel

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over de aanvulling op het milieueffectrapport over de locatiekeuze voor grootschalige oppervlaktewaterwinning in de provincie Overijssel,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Overijssel door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze,

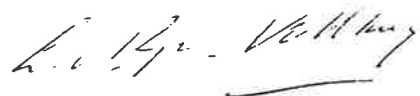
de werkgroep m.e.r. Locatiekeuze grootschalige oppervlaktewaterwinning Overijssel,

de secretaris

drs. R.A.A. Verheem

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 4 mei 1998

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel	2
3. Aandachtspunt bij verdere besluitvorming	3

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 februari 1998, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 24 d.d. 5 februari 1998
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De Waterleiding Maatschappij Overijssel (WMO) heeft het voornemen om uit vijf potentiële locaties in de provincie Overijssel twee locaties te selecteren voor grootschalige oppervlaktewaterwinning ten behoeve van drinkwatervoorziening, met een gezamenlijke capaciteit van 30 miljoen m³ per jaar¹]. Voor dit voornemen is een milieueffectrapportage (m.e.r.) niet verplicht. WMO heeft echter na overleg met de provincie besloten m.e.r. vrijwillig toe te passen om een zorgvuldige afweging te kunnen maken, waarbij maatschappelijke partners worden betrokken.

In mei 1997 stelde het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel, als bevoegd gezag in deze m.e.r.-procedure, de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid advies uit te brengen over de inhoud van het milieueffectrapport (MER). In haar toetsingsadvies van oktober 1997 concludeerde de Commissie, dat op onderdelen essentiële informatie ontbrak. Zij adviseerde het bevoegd gezag om het MER ten behoeve van het vaststellen van het ontwerpplan 'De lange teug'²] aan te vullen en deze aanvulling bij het ontwerpplan ter inzage te leggen.

Op grond van de binnengekomen reacties van zowel belanghebbenden als van de Commissie heeft de initiatiefnemer besloten aanvullende informatie op te stellen, die op 9 december 1997 is aangeboden aan het bevoegd gezag.

Bij brief van 3 februari 1997³] heeft Gedeputeerde Staten van de Provincie Overijssel de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de aanvulling op het milieueffectrapport Locatiekeuze grootschalige oppervlaktewaterwinning Overijssel. De aanvulling is op 9 februari 1997 ter inzage gelegd⁴].

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁵]. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd

Bij de toetsing heeft de Commissie de via het bevoegde gezag ontvangen inspraakreacties en adviezen betrokken⁶]. Voor zover relevant in het kader van het advies wordt er met voetnoten naar verwezen⁷].

-
- 1 In de startnotitie en de richtlijnen werd nog uitgegaan van een gezamenlijke capaciteit van 40 miljoen m³ per jaar en zes potentiële locaties. In het MER wordt uitgelegd en onderbouwd waarom de te realiseren capaciteit 30 miljoen m³ per jaar bedraagt en waarom de locatie Duursche Waarden inmiddels is afgefallen.
 - 2 Het MER is bij het voorontwerpplan ter inzage gelegd.
 - 3 Zie bijlage 1.
 - 4 Zie bijlage 2.
 - 5 Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.
 - 6 Wm, artikel 7.26, lid 2.
 - 7 Voor een overzicht van de reacties zie bijlage 4.

- de keuze van het MMA uitgaande van één locatie en/of de situering van zuiveringsgebouwen buiten de locatie¹³;
- de onderbouwing van weegfactoren en de toepassing van een gevoeligheidsanalyse.

3. AANDACHTSPUNT BIJ VERDERE BESLUITVORMING

In dit hoofdstuk doet de Commissie een aanbeveling die geen betrekking heeft op een essentiële tekortkoming, maar van belang kan zijn voor de kwaliteit van verdere besluitvorming.

Ontwikkeling Leeuwterveld

In de aanvulling wordt op p.5 geconcludeerd, dat *'uit het oogpunt van milieu en natuur het winnen van 30 miljoen m³ per jaar op alleen de locatie Leeuwterveld aantrekkelijker is dan elk van de alternatieven die uit twee locaties bestaan (...)* Voor de invalshoeken landbouw en consumentenbelangen blijkt deze locatie niet veel anders te scoren dan de oorspronkelijke alternatieven'.

In § 6.2 van de aanvulling (p.17 e.v.) wordt onderbouwd waarom deze informatie toch geen aanleiding geeft om het voorkeursalternatief¹⁴ bij te stellen. Hiervoor worden, naast andere argumenten, ook de volgende twee genoemd:

- 1) Twee locaties zijn nodig omdat, als de duurzame grondwatercapaciteit en/of de werkelijke drinkwaterbehoefte tegenvalt, al vóór het jaar 2020 meer dan 30 miljoen m³ per jaar aan extra oppervlaktewatercapaciteit nodig is om de drinkwatervoorziening te waarborgen.
- 2) Het is verstandig eerst Koppelerwaard te ontwikkelen, omdat oevergrondwaterwinning voor de initiatiefnemer een meer bekende en beproefde techniek is dan diepinfiltratie.

Bij deze argumenten plaatst de Commissie de volgende kanttekeningen:

- ad 1) Volgens de aanvulling¹⁵ is sprake van stagnerende gebruikscijfers over de laatste jaren. Om deze reden zijn recent de lange termijn prognoses 'aanzienlijk' naar beneden bijgesteld. Op grond hiervan lijkt het naar de mening van de Commissie niet te verwachten, dat de werkelijke drinkwaterbehoefte al voor 2020 om meer dan 30 miljoen m³ extra capaciteit zal vragen. Daarmee zou een van de argumenten tegen het ontwikkelen van Leeuwterveld als enige locatie wegvallen.

Echter, in de aanvulling constateert de initiatiefnemer, dat nu *'meer inzicht in de onzekerheden'* van de prognose is verkregen. Daarom wordt

13 Het al of niet buiten de winningslocatie situeren van de zuiveringsbouwen dient in het inrichtingsm.e.r. nader aan de orde te komen; zie ook reactie 3 (bijlage 4).

14 Hierin wordt uitgegaan van twee locaties, waarbij eerst Koppelerwaard wordt ontwikkeld (oevergrondwaterwinning) en pas later, afhankelijk van de behoefteontwikkeling, ook de locatie Leeuwterveld (diepinfiltratie).

15 Inclusief de WMO notitie 'Hoe om te gaan met de prognose van het drinkwaterverbruik ten behoeve van de lange termijn planning' van 24 oktober 1997.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over
de aanvulling op het
milieueffectrapport
Locatiekeuze grootschalige
oppervlaktewaterwinning Overijssel

(bijlagen 1 tot en met 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 februari 1998 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	19 FEB. 1998
nummer :	199-98
doelstelling :	749-94 t/m 96 1x
kopie naar :	Vh/Sc/prcs/b.b/HI/mw

De Commissie voor de Milieu Effect Rapportages
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Postadres
Provincie Overijssel
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Telefoon 038 425 25 25
Telefax 038 425 26 50

Uw kenmerk	Uw brief	Ons kenmerk MWA 97/2462	Datum 03 02 1998
Bijlagen 2	Doorkiesnummer 425 15 26	Inlichtingen bij hr. F. Stam	

Onderwerp
Aanvulling op het MER locatiekeuze grootschalige oppervlaktewaterwinning.

Begin oktober 1997 heeft u een toetsingsadvies op het MER locatiekeuze grootschalige oppervlaktewaterwinning uitgebracht. Dit advies is aanleiding geweest voor de Waterleiding Maatschappij Overijssel NV om een aanvulling op de MER locatiekeuze grootschalige oppervlaktewaterwinning op te stellen. Deze aanvulling is door ons op 9 december 1997 ontvangen. De aanvulling is door ons beoordeeld. Naar onze mening gaat de aanvulling in voldoende mate in op de door uw commissie gestelde vragen. De aanvulling is derhalve aanvaardbaar.

Hierbij ontvangt u de aanvulling. Wij verzoeken u om ook over de aanvulling advies uit te brengen.

In de aanvulling wordt verwezen naar het WMO-rapport "Hoe om te gaan met de prognose van het drinkwaterverbruik ten behoeve van de lange termijn planning". Dit rapport is eveneens bijgevoegd. In het licht van de bijgestelde prognose zullen wij ons nader beraden over het door ons in te nemen definitieve standpunt. Wij willen daartoe eerst de reacties op de aanvulling afwachten.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter,

griffier,

Postbank 833220
ING Bank 09 18 10 893

Bezoekadres
Lattenbergstraat 2
Zwolle

Het provinciehuis is vanaf het NS-station bereikbaar met stadsbus lijn 3 richting Wipstriik/Oosterenk, halte provinciehuis

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de aanvullende toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 24 d.d. 5 februari 1998

BEKENDMAKING

Locatiekeuze grootschalige drinkwaterwinningen

Tijdens de zomer van 1997 heeft het Milieu-effectrapport (MER) locatiekeuze grootschalige oppervlaktewaterwinning ter visie gelegen.

Eveneens lag ter visie het voorontwerp voor de partiële herziening van het Waterhuishoudingsplan, Streekplan, Milieubeleidsplan en Grondwaterbeheersplan met betrekking tot de lange termijnvisie voor de drinkwaterwinning in Overijssel (De Lange Teug).

De binnengekomen reacties van zowel belanghebbende, als van de commissie voor de milieu-effectrapportage (commissie mer) hebben geleid tot aanvullende informatie.

De door de commissie mer gestelde vragen betreffen in hoofdzaak de verschillen tussen de individuele locaties, de fasering daarvan bij keuze voor twee locaties en de gevoeligheid van de uitkomsten voor de gedane aannames.

De vragen zijn door de Waterleiding Maatschappij Overijssel uitgewerkt in een aan-

vulling op de MER locatiekeuze grootschalige oppervlaktewaterwinning. Op 9 december is deze aanvulling aangeboden aan Gedeputeerde Staten.

Alvorens Gedeputeerde Staten een definitief standpunt innemen inzake het al of niet reserveren van één of meerdere locaties voor de toekomstige drinkwaterwinning willen zij eerst het MER afronden.

Daartoe liggen met ingang van 9 februari 1998 tot en met 23 maart 1998 de volgende stukken ter inzage:

- Het toetsingsadvies van de commissie voor de milieu-effectrapportage
- De aanvulling op de MER locatiekeuze grootschalige oppervlaktewaterwinning
- Het bij de aanvulling behorende rapport "Hoe om te gaan met de prognose van het drinkwaterverbruik ten behoeve van de lange termijn planning".

De locaties waar deze stukken overdag op werkdagen ter inzage liggen zijn:

- De gemeentehuizen van de gemeente Brederwiede, Zwartsluis, Kampen, IJsselmuiden, Zwolle, Heino, Wijhe, Olst, Raalte en Diepenveen
- De provinciale bibliotheek (8.30 uur - 16.30 uur)
- Het verenigingsgebouw te Wilsom.

Op dinsdag 17 maart 1998 om 20.00 uur organiseren Gedeputeerde Staten een hoorzitting waarbij mondeling zienswijzen op de aanvulling naar voren kunnen worden gebracht. Deze hoorzitting zal gehouden worden te Zwartsluis, Motel Zwartewater, De Vlake 18.

Op grond van artikel 7.23 van de Wet Milieubeheer kan een ieder schriftelijke opmerkingen indienen over de aanvulling op het MER bij Gedeputeerde Staten. Ook over het bijbehorende rapport stellen wij uw opmerkingen op prijs.

Reacties kunnen tot en met 23 maart 1998 worden gezonden aan Gedeputeerde Staten van Overijssel, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij het bureau Waterhuishouding van de provincie Overijssel, tel. 038 4251526.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Waterleiding Maatschappij Overijssel N.V.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Overijssel

Besluit: Het MER wordt vrijwillig opgesteld ten behoeve van (partiële) aanpassingen van het Waterhuishoudingsplan, het Streekplan en het Milieubeleidsplan.

Categorie Besluit m.e.r.: Vrijwillig

Activiteit: De Waterleiding Maatschappij Overijssel (WMO) heeft het voornemen om uit vijf potentiële locaties in de provincie Overijssel twee locaties te selecteren voor grootschalige oppervlaktewaterwinning ten behoeve van drinkwatervoorziening, met een gezamenlijke capaciteit van 30 miljoen m³ per jaar¹). De geselecteerde locaties dienen te worden opgenomen in het lange-termijnbeleid van de provincie.

Procedurale gegevens:

kennisgeving startnotitie: 18 januari 1996

richtlijnenadvies uitgebracht op: 26 maart 1996

richtlijnen vastgesteld: mei 1996

kennisgeving MER: 30 mei 1997

toetsingsadvies uitgebracht: 8 oktober 1997

kennisgeving aanvullende informatie: 5 februari 1998

aanvullend toetsingsadvies uitgebracht: 4 mei 1998

Bijzonderheden: Het MER wordt door de WMO betiteld als een MER/plus, waarin naast milieuaspecten, ook andere aspecten bezien zullen worden. Alhoewel de Commissie het belang van een dergelijke integrale aanpak onderschrijft, heeft zij zich - gelet op de wettelijke doelstelling van m.e.r. en haar taak in deze - in haar advisering beperkt tot de aan het milieubelang gerelateerde hoofdcriteria kwaliteits- en volksgezondheidsaspecten, milieu, natuur, landschap en ruimtegebruik. Geen uitspraken worden gedaan over bedrijfsvoeringsaspecten, economie, bestuurlijk-juridische, organisatorische en maatschappelijke aspecten.

Op verzoek van de provincie Overijssel heeft de Commissie haar richtlijnenadvies gebaseerd op reeds door de provincie opgestelde conceptrichtlijnen.

In het toetsingsadvies concludeert de Commissie, dat het MER grotendeels van goede kwaliteit is. In het bijzonder goed is de beschrijving van de bestaande hydrologische situatie, de geohydrologische effecten en de samenvatting. Op enkele essentiële onderdelen geeft het MER echter een ontoereikend inzicht in de voorgenomen activiteit, de alternatieven en de daaraan verbonden milieugevolgen. Het betreft de mogelijkheid alle benodigde water op één locatie te winnen, de keuze van het MMA uitgaande van één locatie en/of de situering van zuiveringsgebouwen buiten de locatie, de onderbouwing van weegfactoren en de toepassing van een gevoeligheidsanalyse. De Commissie is derhalve van oordeel dat het MER op deze punten **onvoldoende** informatie biedt om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen het besluit over de m.e.r.-plichtige activiteit. Naar de mening van de Commissie dient het MER ten behoeve van het vaststellen van

¹ In de startnotitie en de richtlijnen werd nog uitgegaan van een gezamenlijke capaciteit van 40 miljoen m³ per jaar en zes potentiële locaties. In het MER wordt uitgelegd en onderbouwd waarom de te realiseren capaciteit 30 miljoen m³ per jaar bedraagt en waarom de locatie Duursche Waarden inmiddels is afgevalen.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	19980311	Provincie Fryslân	Leeuwarden	19980327
2.	19980319	J. van Ittersum	Wilsum	19980327
3.	19980316	Vereniging Natuurmonumenten	's-Graveland	19980327
4.	19980323	Gewestelijke Land- en Tuinbouw Organisatie	Deventer	19980327
5.	19980323	G. v.d. Linde	Zalk	19980327
6.	19980323	ing. P.H.A. Steinmetz	Hattem	19980327
7.	19980323	W.B.J. Hunneman	Heeten	19980327
8.	19980325	directeur Directie Oost ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	Deventer	19980421
9.	19980317	verslag hoorzitting	Zwartsluis	19980421